

Paula Lehmuskallion ja 27 muun valtuutetun aloite Vantaan kaupungin talouden ja ratikkahankkeen kuukausittainen ohjausraportointi valtuustolle

VD/1458/00.02.00.03/2026

Paula Lehmuskallio sekä 27 muuta valtuutettua jättivät seuraavan valtuuston työjärjestyksen mukaisen valtuustoaloitteen:

”Vantaan ratikkahanke on Vantaan koko historian ajan suurin yksittäinen investointi. Tästä huolimatta valtuutetut ovat kokeneet jäävänsä keskeisen taloustiedon osalta sivuun.

Useiden valtuutettujen hämmästykseksi julkisuudessa on paikoin esitetty kaupungin taloudellisesta tilanteesta yksityiskohtaisempaa tietoa kuin, mitä valtuutetuille on omassa virallisessa tilaisuudessa toimitettu.

Tällainen asetelma ei ole omiaan vahvistamaan luottamusta päätöksentekoprosessiin eikä vastaa valtuuston ohjausvastuun henkeä.

Sosiaalisessa mediassa keskustellaan jopa Vantaan mahdollisesta kassakriisistä, omaisuuksien arvon alenemisesta ja korkotason nousun vaikutuksista kaupungin talouteen.

Riippumatta siitä, miten näitä väitteitä arvioidaan, tilanne osoittaa selvästi, että taloudelliseen tiedottamiseen ja valtuuston ajantasaiseen informointiin on tehtävä muutos.

Avoimuuden ja selkeyden lisääminen on paras keino ehkäistä huhuja ja vahvistaa luottamusta päätöksentekoon, Vantaa on ollut aiemminkin taloudellisesti haastavassa tilanteessa. Tuolloin valtuutetut olivat tiiviisti ajantasaisen tiedon äärellä ja pystyivät aidosti vaikuttamaan sekä poliittiseen linjaukseen että talouden käytännön ohjaamiseen.

Vahva ja oikea-aikainen tiedonsaanti mahdollistaa sen, että päätöksenteko ei perustu arvioihin tai jälkikäteiseen reagointiin, vaan ennakoivaan vastuunkantoon.

Kaupunki on julkisuudessa ja omassa päätöksenteossaan todennut tarpeen merkittäville säästötoimille ja talouden tasapainottamiselle. Tämä osoittaa taloudellisen liikkumavaran kiristymistä ja velkaantumisen kasvua, vaikka varsinaisesta kassakriisistä ei ole tehty virallista toteamusta.

Valtuutettujen on syytä tiedostaa oma vastuunsa ja velvoitteensa.

Kuntalaki 13§:n mukaan valtuusto vastaa kunnan toiminnasta ja taloudesta. Kuntalain 110§ puolestaan velvoittaa huolehtimaan talouden tasapainottamisesta ja kestävydestä. Valtuuston ohjausvastuu ei voi toetua mututuntuman varassa, vaan sen on perustuttava ajantasaiseen ja todennettavaan taloustietoon.

Tällä hetkellä taloustieto tulee valtuustolle pääosin osavuosikatsausten ja tilinpäätösten yhteydessä sekä hajanaisina tiedoksiantoina. Tämän vuoksi reaktiomahdollisuudet jäävät usein jälkikäteisiksi.

Erityisesti ratikkahankkeen kaltaisessa poikkeuksellisen suuressa investoinnissa valtuustolla tulee olla kuukausitasolla selkeä kokonaiskuva hankkeen kassavaikutuksista, velkaantumisesta ja sitoumuksista.

On syytä korostaa, että esiteltävä raportointimalli ei lisää byrokratiaa eikä aiheuta lisäkustannuksia. Kaikki tarvittavat tiedot ovat saatavissa kaupungin talousjärjestelmistä. Kyse on olemassa olevan tiedon ko-

koamisesta selkeään, vertailukelpoiseen ja vakioituun muotoon, joka toimitetaan kuukausittain valtuutetuille päätöksenteon tueksi.

Ehdotus

Valtuusto päättää, että kaupunginhallitus ottaa käyttöön kuukausittaisen talouden ohjausraportin ja tuo raportointimallin valtuuston hyväksyttäväksi mahdollisimman pian.

Raportointi toimitetaan:

- Kuukausittain
- 1-2 sivun tiivistelmäraporttina
- Sähköisenä, dashboard-näkymänä
- Samassa muodossa joka kuukausi
- Budjetti-, ennuste- ja edellisvuosivertailuilla

Raportin sisältö:

1. Kaupungin kassavirtatilanne

- Käteisvarat kuukauden lopussa
- Kuukauden kassavirta
- Kumulatiivinen kassavirta
- Lainakanta yhteensä
- Kuluvan vuoden lainanotto
- Lainakannan keskikorko
- Seuraavan 12 kk:n erääntyvät lainat
- Seuraavan 3 kk:n merkittävät maksuvelvoitteet

2. Ratikkahankkeen erillinen raportointi

- Budjetoitu kokonaiskustannus
- Päivitetty kustannusennuste
- Toteutuneet kustannukset
- Sidotut sopimukset
- Sopimuksilla sidotut, maksamattomat velvoitteet
- Rakennusaste
- Aikataulutilanne
- Mahdolliset kustannusylitykset
- Valtionosuuden toteuma vs. suunnitelma
- Hankkeen kassavaikutus kaupungin talouteen

3. Verokertymän seuranta

- Kunnallisvero vs. Budjetti
- Yhteisövero vs. Budjetti
- Kiinteistövero vs. Budjetti
- Vertailu edelliseen vuoteen

4. Keskeiset talouden riskimittarit

- Nettovelka/asukas
- Korkomenot, % toimintakatteesta
- Investointien tulorahoitusaste
- Kassapäivien määrä

5. Investointiseuranta

- Merkittävät investoinnit listattuna
- Budjetti vs. Toteuma
- Aikataulu vs. Toteuma
- Kassavaikutus seuraavalle 24 kuukaudelle

Tämä aloite ei ota kantaa yksittäisen hankkeen poliittiseen tarkoituksenmukaisuuteen. Se vahvistaa valtuuston lakisääteistä talousvastuuta ja varmistaa, että päätöksenteko perustuu ajantasaiseen tietoon eikä jälkikäteiseen reagointiin.

KIIREELLISYYSERUSTELU

Aloitteen kiireellisyys perustuu kuntalain 94§:ään, jonka mukaan valtuutetulla on oikeus vaatia asian käsittelyä viivytyksettä.

Vantaan kaupungin taloudellinen tilanne ja ratikkahankkeen mittaluokka huomioiden valtuuston on saatava ajantasainen ja säännöllinen ohjausraportointi käyttöönsä ilman aiheutonta viivytystä.

Mikäli vähintään neljäsosa valtuutetuista tukee kiireellistä käsittelyä, pyydetään valtuuston puheenjohtajaa ryhtymään kuntalain 94§:n mukaisiin toimenpiteisiin asian saattamiseksi viivytyksettä valtuuston päätettäväksi.

Esitän, että asia käsitellään kiireellisenä.”

Kaupunginvaltuusto 23.2.2026 § 25

Päätös:

Päätettiin ottaa asia käsiteltäväksi ja lähettää valtuustoaloite kaupunginhallitukselle valmisteltavaksi.

Liite:

- allekirjoitettu Paula Lehmuskallion ja 27 muun valtuutetun aloite Vantaan kaupungin talouden ja ratikkahankkeen kuukausittainen ohjausraportointi valtuustolle